

Elektroniskā dokumenta parakstīšanas laiks ir laika zīmoga pievienošanas datums un laiks.

Saldus novada Šķēdes pagasta bibliotēka

Bibliotēkas 2022.gada pārskats

Saldus novada Šķēdes pagastā, 2023

Saturs

Pārskata perioda kopsavilkums	3
1.Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	4
2.Finansiālais nodrošinājums	4
3.Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	5
4.Personāls	5
5.Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	6
6.Krājums	7
7.Darbs ar bērniem un jauniešiem	9
8.Novadpētniecība	10
9.Projekti	10
10.Publicitāte	10
11.Sadarbības tīkla raksturojums	11

Pārskata perioda kopsavilkums

Šķēdes pagasta bibliotēkas darba prioritāte ir kvalitatīva bibliotēkas lietotāja apkalpošana. Tā kā pagasta iedzīvotāju skaits ik gadu samazinās un nav paredzamas pozitīvas izmaiņas šajā jomā, bibliotēkas darbības mērķis ir noturēt esošos bibliotēkas lietotājus un uzrunāt tos, kuri par tādiem varētu kļūt. Pozitīvi ir tas, ka krājuma komplektēšanai 2022.gadā bija atvēlētas lielākas finanses, līdz ar to iespējams arī plašāks piedāvājums.

Covid-19 ietekme uz bibliotēku bija tāda, ka samazinājās lasītāju skaits. Tie, kas bibliotēku apmeklēja regulāri, tie arī ir palikuši bibliotēkas lietotāji, taču retāk vai nemaz bibliotēku apmeklē tie iedzīvotāji, kuri bija neregulāro bibliotēkas apmeklētāju skaitā.

Krievijas iebrukuma Ukrainā nav radījis nekādu fizisku ietekmi uz Šķēdes pagasta bibliotēkas darbu pārskata periodā, jo pagastā nedzīvo kara bēgļi no Ukrainas. Taču, tāpat kā citur, ir jūtama kara emocionālā ietekme uz iedzīvotāju psihi, zināma nedrošība. Šajā sakarā bibliotēka kalpo kā emocionāls un informacionāls atbalsts.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Šķēdes pagasta bibliotēka ir Saldus novada bibliotēkas struktūrvienība, dibināta 1955.gadā.

Bibliotēka veic dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, saglabāšanu un nodrošina informācijas pieejamību pagasta iedzīvotājiem. Šķēdes bibliotēkas darbība vērsta uz iedzīvotāju lietderīga brīvā laika pavadīšanas un pašizglītošanās iespējām.

Bibliotēkai ir informācijas, kultūras un izglītības iestādes funkcijas. Tai ir liela loma iedzīvotāju izglītošanā, iepazīstinot ar dažādām informācijas meklēšanas iespējām. Joprojām neatņemama bibliotēkas darba sastāvdaļa ir drukāto izdevumu piedāvāšana interesentiem, ir aktuālas arī digitālās iespējas- bibliotēkā abonēto datubāzu izmantošana, e-pakalpojumi u.c.

Šķēdes pagasta bibliotēkas apkalpes teritorijā ietilpst Šķēdes pagasts. Pēc PMLP datiem, uz 01.07.2022.Šķēdes pagastā reģistrēti 485 iedzīvotāji, no tiem 67 bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam. Pagastā ir ļoti maz darba vietu un nav neviena izglītības iestāde. Pagasta ekonomiski aktīvie iedzīvotāji lielākoties strādā ārpus pagasta un novada robežām, arī bērni mācās citās Saldus vai apkārtējo novadu skolās, tur arī apmeklē pirmsskolas izglītības iestādes. Tā kā praktiski visu darbadienu iedzīvotāji pavada ārpus pagasta, tad nepieciešamības gadījumā viņu izvēle pārsvarā krīt uz bibliotēkām atrašanās vietā.

Pārskata periodā bibliotēkas darbībā izmaiņas nav notikušas.

2. Finansiālais nodrošinājums

Esošais finansējums nodrošina bibliotēkas funkciju veikšanu.

Krājuma papildināšanai piešķirtā summa ir pietiekoša, lai kvalitatīvi atjauninātu un papildinātu bibliotēkas fondu. Šobrīd bibliotēkā pieejamais preses izdevumu piedāvājums ir apmierinošs. Lai optimāli izmantotu esošos līdzekļus, preses izdevumi tiek abonēti atlaižu laikā.

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2020	2021	2022
Izdevumi kopā (EUR)	9378	9454	11784
Darbinieku atalgojums (bruto)	5875	6111	6597
Krājuma komplektēšana	1287	1192	2097

Tabulā redzams, ka kopējais bibliotēkas finansiālais nodrošinājums ir lielāks kā iepriekšējos 2 gadus. Īpaši tas attiecas uz līdzekļiem krājuma finansēšanai, jo 2022.gadā finansējums vairs netika piešķirts pēc pagastā deklarēto iedzīvotāju skaita, kā tas bija iepriekšējos gadus.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Šķēdes pagasta bibliotēka esošajās telpās atrodas tikai kopš 2018.gada, kad telpas tika remontētas un īpaši pielāgotas bibliotēkas vajadzībām. Telpu stāvoklis ir labs. 2022.gadā nekādi remontdarbi bibliotēkā nav notikuši un tie nav plānoti arī 2023.gadā.

2022.gadā bibliotēka iegādājusies 2 taburetes bērnu telpai, kā arī 2 skapīšus- kumodes un datorkrēsls darbiniekam. Iegādāts arī viedtālrunis.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Piezīmes
Datori	1 (2016.g.)	4 (2015.g.)	
Multifunkcionālās iekārtas	1 (2015.g.)		
Citas iekārtas	2		Laminēšanas iekārta, mobilais tālrunis

4. Personāls

Šķēdes pagasta bibliotēkā pārskata periodā nav notikušas izmaiņas personāla sastāvā.

Bibliotēkā strādā viens pilnas slodzes darbinieks- bibliotēkas vadītāja ar kvalifikāciju Bibliotekārs, kas atbilst trešajam profesionālās kvalifikācijas līmenim. Bibliotēkai nav atsevišķas apkopējas- bibliotēkas telpas uzkopj Šķēdes pagasta Pakalpojumu centra ēkas (kurā atrodas arī bibliotēka) apkopēja.

Bibliotēkas vadītājas slimības dēļ 2022.gada septembrī, oktobrī un pusi novembra strādāja bibliotēkas vadītājas pienākumu izpildītāja Rasma Virsnīte.

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	29.11. 2022	Rīga	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	Emocionālā inteliģence, situācijas vadīšana spriedzes situācijās	6	<i>Attālināti</i>

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2020	2021	2022	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	225	238	188	+5,7% ; -21%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	48	40	36	-16,6% ; -10%
Bibliotēkas apmeklējums	2245	1991	2430	-11,31% ; +22%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	784	296	604	-62,2% ; +104%
Virtuālais apmeklējums				
Izniegums kopā	6553	7705	9375	+17,58% ; +21,7%
<i>t. sk. monogrāfiski izdevumi</i>	3214	3223	3011	+0,28% ; -6,6%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	3335	4478	6364	+34,28% ; +42,1%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	509	425	427	-16,5% ; +0,5%
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	43,3%	48%	38,8%	+4,7% ; -9,2%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	61,5%	54%	53,7%	-7,5% ; -0,3%
Iedzīvotāju skaits	520	498	485	-4,23% ; -2,6%

**Iedzīvotāju skaits tabulā tiek norādīts pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem uz 01.07.2022.*

Pārskata periodā par 2,6% samazinājies pagasta teritorijā deklarēto iedzīvotāju skaits. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2022.gadā par aptuveni piekto daļu krities aktīvo apmeklētāju skaits, toties pieaudzis gan kopējais (+22%), gan bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem (104%) bibliotēkas apmeklējumu un izniegumu (21,7%) skaits. Īpaši palielinājusies interese par periodiskajiem izdevumiem. (+42,1%).

Bērnu un jauniešu līdz 18 g.v. bibliotēkas apmeklējums ir ievērojami pieaudzis, jo bibliotēkā tika atcelti dažādi Covid-19 pandēmijas laika aizliegumi, līdz ar to bērni un jaunieši biežāk apmeklēja bibliotēku, izmantoja bibliotēkas datorus. Nedaudz ir audzis (+0,5%) izniegums šai vecumgrupai.

2022.gadā bibliotēkas lasītāji samērā aktīvi izmantojuši starpbibliotēku abonementa piedāvātās iespējas.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2020	2021	2022
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	214	121	98
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	71	66	2

2022.gadā bibliotēkas datori izmantoti arī izklaides nolūkos, taču pārsvarā tie lietoti iedzīvotājiem nepieciešamo darbību veikšanai- rēķinu nomaksa i-bankā, saziņai ar valsts un pašvaldības iestādēm, deklarāciju un iesniegumu iesniegšanai VID, LDC, LAD, UR, informācijas izdrukai no DATAMED u.c. Bibliotekāre darbojas kā konsultants, nepieciešamības gadījumā palīdzot dažādu e- sistēmu lietošanā.

2022.gadā bibliotēkā sniegtas 63 uzziņas par dažādiem tematiem, elektroniski nosūtīti 17 dokumenti, pārsvarā no datubāzes Periodika.lv un laikrakstu bibliotēkas news.lv.

Bibliotēkā iespējams izdrukāt, kopēt un skenēt A3 un A4 formāta dokumentus.

2022.gadā notikušas 19 dažādas tematiskās literārās izstādes, kā arī Aivas Šteinas, Rolanda Gustiņa gleznu izstādes un Ošenieku rokdarbnieču filcēto gleznu izstāde.

Tā kā bibliotēkā nav sliekšņu un atšķirīgu grīdas līmeņu, tā ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Bibliotēkā elektroniski ir pieejama pašvaldības, valsts institūciju un dažādu NVO informācija. Pie katra datora darba vietas ir norādes, kur un kā šo informāciju meklēt. Turpat atrodas arī norādes par bibliotēkā pieejamajām datu bāzēm.

6.Krājums

Šķēdes pagasta bibliotēkas krājuma komplektēšanas uzdevumi, prioritātes, virzieni un principi noteikti dokumentā “Saldus novada pašvaldības Šķēdes pagasta bibliotēkas Krājuma attīstības plāns (2021.- 2024.)” Krājumu komplektējot, tiek ņemtas vērā arī lasītāju intereses un izteiktās vēlmes pēc kāda konkrēta izdevuma, autora vai tematikas.

Neskaitot seriālizdevumus, 2022.gadā no kopējā jaunieguvumu skaita 94 eksemplāri jeb 15% ir bērnu un jaunatnes literatūra. Tas ir proporcionāli bibliotēkas lietotāju- bērnu un jauniešu skaitam no bibliotēkas lietotāju kopskaita (19%).

Bibliotēkas krājuma rekatalogizācija ir pilnībā pabeigta.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2020	2021	2022
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1287	1192	2097
<i>t. sk. grāmatām</i>	836	780	1497
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	52	141	204
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	451	412	600
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	2,48	2,39	4,32
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1293	1192	3393

2022.gadā diezgan ievērojami palielināts finansējums krājuma komplektēšanai, šobrīd tas ir pietiekošs. Bibliotēku krājumu papildināšanai no pašvaldības budžeta iztērēti *EUR* 1497, periodikas iegādei- *EUR* 600. 2022.gadā bibliotēkā saņemti dāvinājumi- 195 eksemplāri par summu *EUR* 1296, tajā skaitā bibliotēkas krājums papildināts ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas un Latvijas Kultūras ministrijas finansiālo atbalstu projektā “Vērtīgo grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām” saņemtajām 25 grāmatām kopsummā par *EUR* 266,43.

2022.gada 19.jūlijā tika veikta krājuma inventarizācija. Tās laikā tika konstatēts, ka brīvpieejas apstākļos pazuduši un jānoraksta 25 eksemplāri jeb 0,1% no krājuma vērtības uz 01.01.2022. Pēc inventarizācijas komisija sniedza priekšlikumus par nozaru literatūras un audiovizuālo dokumentu izvērtēšanu un atbilstību bibliotēkas lietotāju pieprasījumiem.

Preses izdevumi tiek abonēti uz gadu. 2022.gadā bibliotēkā bija pieejami 1 nosaukuma laikraksts un 12 nosaukumu žurnāli, no tiem žurnāla “IR” abonements tika uzdāvināts.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2020	2021	2022
Jaunieguvumi kopā	506	459	620
<i>t. sk. monogrāfiskie izdevumi</i>	134	151	322

<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	54	72	152
<i>t. sk. bērniem</i>	21	22	94
Izslēgtie dokumenti	441	543	1036
Krājuma kopskaits	6091	6007	5591
Grāmatu krājuma apgrozība	0,64	0,65	0,65
Periodisko izdevumu apgrozība	3,26	4,30	6,55

Bibliotēkā pieejamas 2 abonētās datu bāzes- Letonika.lv un Lursoft laikrakstu bibliotēka News.lv.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2020	2021	2022
Letonika	13		
skatījumi			
piekļuves sesiju skaits		31	12
lejuplāžu skaits		74	19
News	6		
skatījumi		224	120
piekļuves sesiju skaits			
lejuplāžu skaits			
Citas			

Bibliotēkas novadpētniecības darbā bieži tiek izmantota Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas kolekcija Periodika.lv.

7.Darbs ar bērniem un jauniešiem

2022.gadā Šķēdes pagastā deklarēti 67 bērni un jaunieši līdz 18 g.v. Reālā situācija ir tāda, ka daļa no viņiem pagastā nemaz nedzīvo, viņu dzīvesvieta ir gan citi pagasti, gan novadi, gan valstis. Kā bibliotēkas lasītāji 2022.gadā reģistrēti 36 bērni un jaunieši, bibliotēku viņi apmeklējuši

604 reizes, šai vecuma grupai izsniegti 427 izdevumi. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, šīs grupas lasītāju ir mazāk (-10%), toties apmeklējumu skaits ir pieaudzis par 104% un izsniegumu skaits par 0,5%.

Bibliotēka bērniem un jauniešiem brīvajā laikā ir kļuvusi par satikšanās vietu, jo pagastā nav daudz tādu iespēju- tikai bibliotēka un sporta halle pāris stundas vakaros dažas dienas nedēļā.

Vislielākā problēma Šķēdes pagasta bibliotēkas darbā ar bērniem ir tā, ka pagastā nav ne pirmsskolas izglītības iestādes, ne skolas. Līdz ar to mācību gada laikā nav iespējams plānot nekādas aktivitātes, jo mērķauditorija apmeklē citu pagastu un novadu mācību iestādes un dzīvesvietā pārrodas tikai vakaros.

Bērni un jaunieši bibliotēku visbiežāk izmanto informācijas meklēšanai mācību darbam.

Pasākumi bērniem var notikt skolas brīvlaikos. 2022.gadā notikuši šādi pasākumi- radošās nodarbības “Uzzīmē savu vasaru”, “Noķer savu sapni”, “Atspulgi no stikla”, “Katram savu eņģeli” un “Rotājam Ziemassvētkus”.

8.Novadpētniecība

Kā ik gadu, no preses un citiem resursiem tiek vākti un apkopoti materiāli par Šķēdes pagastu un tā iedzīvotājiem. Novadpētniecības katalogā Šķēdes pagasta bibliotēka 2022.gadā izveidojusi 85 ierakstus, rediģēti 42 ieraksti.

Tā kā bibliotēka ir ieguvusi savā rīcībā fotoattēlus par padomju saimniecību “Viesturi”, 2022.gadā no šiem materiāliem ir izveidotas 7 virtuālās izstādes, no periodika.lv materiāliem- viena. Tās publicētas Šķēdes pagasta bibliotēkas Facebook profilā un daļa- arī Youtube profilā.

9.Projekti

Pārskata periodā projekti nav rakstīti.

10.Publicitāte

Šķēdes pagasta bibliotēkai ir izveidots profils vietnē facebook.com ([Šķēdes pagasta bibliotēka | Facebook](#)). Tajā tiek ievietota informācija par aktualitātēm bibliotēkā, kā arī virtuālās novadpētniecības izstādes un materiāli, kas saistīti ar Šķēdes pagastu.

Tabula "Sociālo tīklu saturvienību skaits"

	Saturvienību skaits
	2022
Facebook	11
Instagram	
TikTok	
YouTube	
Twitter	

Šķēdes pagasta bibliotēkas profilā ievietotie video kopsummā ir skatīti 3162 reizes.

Par Šķēdes pagasta bibliotēkas digitālajām izstādēm 2022.gada 21.aprīlī rakstīja Saldus novada laikraksts Saldus Zeme, Nr 46 (9008), 8.lpp.

Par notikumiem bibliotēkā, bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem un iespējām vajadzības gadījumā sabiedrība tiek informēta ar afišu palīdzību pie pakalpojumu centra un veikala. Informācija tiek nodota arī telefoniski un mutvārdos.

11.Sadarbības tīkla raksturojums

Šķēdes pagasta bibliotēkai laba sadarbība ir ar Saldus novada bibliotēkas un pagastu bibliotēkām- vienmēr var vērsties pēc padoma un pieredzes profesionālajā darbībā, SBA grāmatu apmaiņā. Ciešāka sadarbība vēsturiski izveidojusies ar Jaunlutriņu pagasta bibliotēku- katra bibliotēka cenšas iepirkt atšķirīgus izdevumus, lai pēc laika tos varētu apmainīt, tā paplašinot lasītājiem izvēles iespējas.

Šķēdes pagasta bibliotēkas vadītāja

Egita Zasa

*Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.